

Ett schakt för bergvärme vid Tidö slott

Antikvarisk kontroll

**RAÄ 85
Tidö 1:347
Rytterne socken
Västmanland**

Ulf Alström

Innehållsförteckning

Inledning	3
Målsättning och metod	3
Undersökningsresultat	3
Referenser	4
Kart- och arkivmaterial	4
Litteratur	4
Tekniska och administrativa uppgifter	4
Figurer	5

Inledning

På grund av schaktningar för bergvärmeledningar intill Tidö slottsbyggnad har Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen, genom arkeolog Ulf Alström, genomfört en antikvarisk kontroll i samband med schaktningarna. Beslut om arbetet togs av Länsstyrelsen i Västmanland 2006.02.22 med dnr 431-12047-05. Beställare var David von Schinkel som också bekostade arbetet. Den antikvariska kontrollen genomfördes den 15 mars 2006 under vintriga förhållanden med 0,2-0,4 m tjock tjäle.

Målsättning och metod

Det arkeologiska kunskapsläget är näst intill obefintligt angående marken kring Tidö slott. Inga noteringar om arkeologiska undersökningar finns i arkiven. Slottet började byggas 1625 men platsens historia är äldre. Ägarlängden sträcker sig bakåt i tiden till 1400-talet. Den dåvarande huvudbyggnaden i tegel var det hus/slott som senare fick namnet Oldenburg.

Målsättningen var, utifrån den ringa kunskapen om vad som finns under jord, dokumentera eventuella kulturlager eller byggnadsrester som skulle kunna framkomma vid schaktningarna. Dessa skulle i så fall ritas och/eller beskrivas.

Undersökningsresultat

Schaktet, som var 0,7 m djupt och ibland upp till 1 m brett pga tjälflaken, grävdes cirka 9 m väster om slottets västra vägg. Schaktet var nära 100 m långt. Från det långa schaktet grävdes en anslutning till slottet till den västra väggen (figur 2). Schaktmassorna från det schaktet innehöll matjord och natursten. Inga spår av byggnadsrester fanns alltså efter slottets väggar. Det långa schaktet, parallellt med slottsväggen, bestod överst av 0,2 m matjord, därefter vidtog ren morän. De sydligaste 6 m i det långa schaktet hade en annan lagerbild. Under ett 0,5 m tjockt pålagt matjordslager fanns ett 0,2 m tjockt lager med tegelflis, kalkbruk samt djurben och små mängder med hornfragment. En och annan fönsterglasskärva fanns också i lagret. Eftersom inget liknande material framkom efter väggen till nuvarande slott tolkas lagret med kalk och tegelflis som påfört. Materialet kan möjligen härstamma från det gamla slottet Oldenburg.

Kalk och tegellagret tillsammans med jordlagret har förts till platsen för att utjämna markytan.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gula kartan 10G:85 Skala 1:20 000

Litteratur

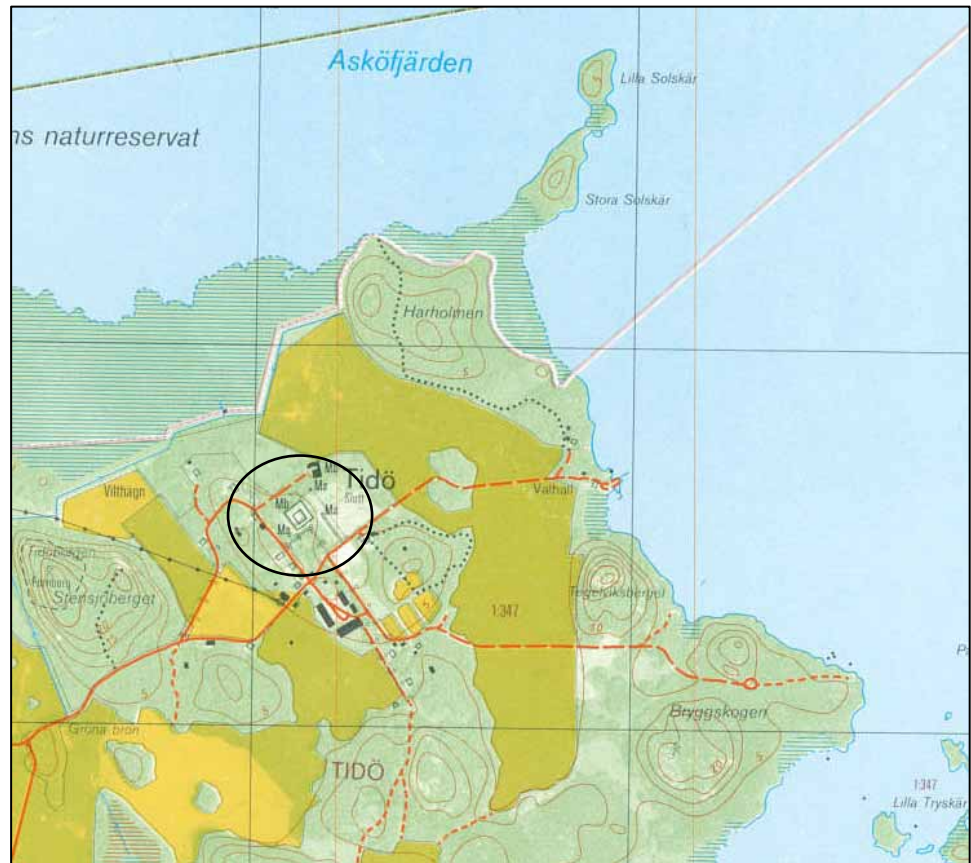
Alenius, H., Ström, K., 2004. "Synnerligen märkliga". Byggnadsminnen i Västmanlands län. VLM och Västmanlands hembygdsförbund Årsbok 79. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

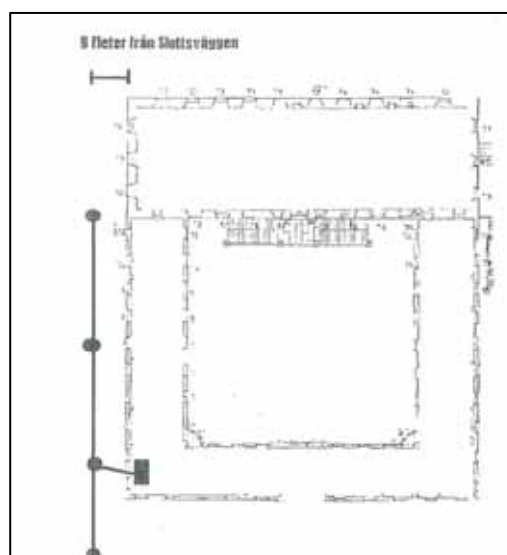
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalens projektnr:	06011
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-12047-05 2006-02-22
Undersökningsperiod:	06-03-15
Arkeologtimmar:	9 timmar
Maskintimmar:	-
Exploateringsyta:	Cirka 100 m schakt
Personal:	Ulf Alström
Belägenhet:	Äga, kvarter
Ekonomisk karta:	Kvicksund 10G:85
Koordinatsystem:	Rikets
Koordinater:	X 6598500 Y 1538100
Inmättningsmetod:	manuell
Dokumentationshandlingar:	1 schaktplan

Figurer

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle 1998. Dnr 507-99-498.

Figur 1. Undersökningsplatsens läge markerat med en ring. Utdrag ur Gula kartan. Skala 1:20 000.

Figur 2. Undersökningsområdet. Schaktet för bergvärme markerad med mörkare linje. Punkterna markerar borrhålen. Kartan i övrigt markerar Tidö slott. Skala cirka 1:2000. (Karta David von Schinkel.)

